

MIHAIL BULGAKOV

KÖPEK KALBI

YAZAN: MIHAIL BULGAKOV

Çeviren: **Mustafa Kemal YILMAZ**

Uyarlayan -Yöneten: **Onur DEMİRCAN**

Ayşegül İŞSEVER
Genel Sanat Yönetmeni

16+

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Şehir Tiyatroları

1914

2024-2025

KÖPEK KALBI

Yazan: Mihail BULGAKOV

Çeviren: Mustafa Kemal YILMAZ

Uyarlayan - Yöneten: Onur DEMİRCAN

Dramaturg: Başak ERZİ

Müzik: Emrah Can YAYLI

Dekor Tasarımı: Barış DİNÇEL

Kostüm Tasarımı: Gamze KUŞ

Işık Tasarımı: Osman AKTAN

Efekt Tasarımı: Özgür Yaşar İŞLER

Maske Tasarımı: Ayten ÖĞÜTÇÜ

Hareket Düzeni: Senem OLUZ

Oyuncular

Ali Gökmen ALTUĞ

Caner ÇANDARLI

İrem ARSLAN

Onur ŞİRİN

Yardımcı Yönetmen: Volkan ÖZTÜRK

Yönetmen Yardımcıları: Canan Kübra BİRİNCİ,

Emre ERTUNÇ, Güneş HAN

Suflör: Özer KÖSE

Dekor Uygulama: Sırrı TOPRAKTEPE, Batuhan BOZCAADA

Kostüm Uygulama: Aynur KOPUZ

Işık Uygulama: Gökhan KAYCI, Fatih KARA

Efekt Uygulama: Enes AKYILDIZ

Video Uygulama: Alaattin ERKEK

Sahne Işık Sorumlusu: Anıl AKBAY, Mustafa YILMAZ

Sahne Terzileri: Adem GEZMEK, Nuray ÇELEN

Saç Uygulama: Oya SELİM

Sahne Kuaförü: Erhan KOÇAN

Sahne Teknisyenleri: Sefa DEMİR, Sercan KAYA, Furkan KURT, Ali Can

ŞENOL, Barış MANAS, Ferit KOYUNCU, Erdem VİŞNE

Aksesuar Sorumluları: Serkan DAĞDELEN, Samet KÜÇÜKYILMAZ,

Nuri TEKİNER, Doğukan ULUTÜRK

Fotoğraflar: Ahmet ÇELİKBAŞ, Sadi AYAN

Broşür Tasarım ve Uygulama: Aleyna YAŞAR, Koray GÜN

İlk Oyun: 23 Ocak 2025, Müze Gazhane Prof. Dr. Sevda Şener Sahnesi

Süre: 2 saat / 2 perde

Değerli katkılarından dolayı Simel Keçicioğlu'na teşekkür ederiz.

1924 yılı... Sovyet Rusya'nın karanlık atmosferinde, toplumsal düzenin ve bürokrasinin içine sıkışmış Profesör Preobrajenski insan beyni ve gençleşme üzerine çalışmaktadır. Ona dünya çapında şöhret kazandıran, insanların gençleşmesini sağlayan bir teknik geliştirmiştir. Beyin araştırmaları sürecinde yeni bir deney yapmayı tasarlar. Sokak köpeği Şarik'e zor bir ameliyatla bir insandan alınan hipofiz ve testisleri nakleder.

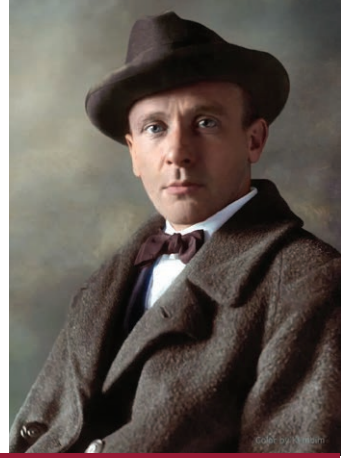
Fakat ameliyattan sonra beklenmedik değişimler baş gösterir, Şarik insana dönüşmeye başlar. Bu değişim Profesör Preobrajenski'nin evinin kurallarını altüst edecektir.

MIHAIL BULGAKOV

Mihail Bulgakov, (1891-1940) bugünkü Ukrayna sınırları içinde bulunan Kiev’de dünyaya geldi. 1916’da Kiev Üniversitesi Tıp Fakültesi’nden mezun oldu. Bir süre askeri hastanede ve taşrada doktorluk yaptıktan sonra yazarlık yapmak için doktorluğu bıraktı. Bu dönemdeki deneyimlerini “Genç Bir Doktorun Anıları” isimli hikaye kitabında anlattı. İlk önemli eseri 1925’te yazdığı “Beyaz Muhafız” adlı romanıdır. Bulgakov bu eseri “Turbinlerin Günleri” adlı bir oyun haline getirdi. 1926’da sahnelenerek büyük başarı kazan oyun daha sonra yasaklandı. 1925’te Sovyet komünist toplumunu üstü kapalı bir şekilde eleştiren “Şeytanname” adlı hiciv kitabı yayınlandı. Bu eser de resmi makamlarca kınandı. Aynı yıl, sert bir mizahi hiciv olan “Köpek Kalbi”ni yazdı. Bulgakov’un eserleri geniş kitlelerce sevildi ancak Sovyet rejimi eleştirisi sebebiyle 1930 yılına gelindiğinde basılması yasaklandı. Yurtdışına göç etmek için Stalin’den istediği izni alamadı. Edebi olarak dışlandığı dönemde başyapıtlarını yazdı. 1932’de, Moskova Sanat Tiyatrosu’na edebi danışman olduğu yılda Molière’in ölümü üzerine bir tragedya yazdı. Oyunun gözden geçirilmiş versiyonu 1936’da sahnelendi fakat Stalin’e ve Komünist Parti’ye yönelttiği üstü kapalı eleştiriler sebebiyle yedi akşam sahnelendikten sonra yasaklandı. 1928-1940 yılları arasında kaleme aldığı “Usta ve Margarita” esprili ve iğneleyici üslubuyla Bulgakov’un başyapıtı olarak kabul edilir. Roman, hikaye ve tiyatro oyunları ile tanınan yazarın kitapları, ancak 1960’lardan sonra ve kısmen sansürlenerek ülkesinde basılabilmektedir.

ONUR DEMİRCAN

1989 yılında İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı'ndan 2010 yılında mezun oldu. İstanbul Devlet Tiyatrosu'nda iki yıl boyunca Birdy isimli oyunda rol aldı. 2014 yılında ilk oyunu Kek'i yazdı. 2015 yılında İstanbul Şehir Tiyatroları'nda oyuncu olarak çalışmaya başladı. 2018 yılında Shakespeare'in Fırtına oyununu yönetti. 2020 yılında İstanbul Şehir Tiyatroları'nın Şehir Yazarlarını Arıyor projesine katıldı ve yazdığı oyun "Kutu" seçilen 10 oyundan biri oldu. 2023 yılında Zorlu PSM'nin başlattığı Yönetmenlik Atölyesine katıldı ve bu kapsamda bir oyun yönetti. Yazdığı, Ne Olacağım Ben? isimli çocuk oyunu 2024 yılından beri Akbank Çocuk Tiyatrosu'nda sahnelenmeye devam ediyor. 2024 yılında arkadaşlarıyla beraber kurduğu Bonobo Tiyatro ve İstanbul Şehir Tiyatroları bünyesinde yazmaya, yönetmeye ve oyunculuk yapmaya devam ediyor.

Rağmen beraber yaşamayı nasıl becereceğiz?

Mihail Bulgakov, Köpek Kalbi romanını 1925 yılında tamamladığında kitap Sovyet rejimi tarafından sansürlenip, daha yayınlanmadan yasaklandı. Devletin yeni sahipleri, eski düzenin elitleri ve yeni sistemin yarattığı insan arasında geçen sınıf, erk ve kültürel mücadelenin hicvedilmesi yönetim tarafından sakıncalı bulunmuştu. Romanın yazılmasının üzerinden tam yüz yıl geçti, romanı yasaklayan devlet adamları ve rejimler çoktan tarihe gömüldü. Ama sokak köpeği Şarik ve Profesör Preobrajenski'nin çatışması dünyanın her yerinde, zamansız bir inatla var olmaya devam ediyor.

Bu kısacık romanın son sayfasına kadar, sadece tüyler ürperten ama gülünç bir dönüşüm hikayesi okuduğunuzu sanıyorsunuz. Ta ki kitabın kapağını kapatana kadar. O anda benim aklımda tek bir soru vardı: peki, nasıl sağlanır bu toplumsal barış? Toplumu oluşturan grupları birbirine düşürmek için neden bir kıvılcım yeter? Farklı gruplar nasıl bir arada yaşar? Oyunun iki kutbu Şarikov ve Profesör Preobrajenski neden asla anlaşamazlar?

Bugün aynı ideolojide olmadığımız insanlar hakkında apartmanda, iş yerinde, sokakta biz neler düşünüyoruz? Hepimiz kendi doğrularımızdan o kadar emin ve diğerinin yaşam tarzını değiştirme konusunda öyle sonsuz bir isteğe sahibiz ki. Toplum mühendisliği, baskıcı devlet organları, tehlikeli ameliyatlar, çürümüş bürokrasi, partililik, sınıf savaşları, maymun testisleri, liyakatsizlik, torpil, adam kayırma, bilimin kötüye kullanılması, yaralı sokak köpekleri, şiddet, kibir ve bolca votkanın olduğu bir ortamda nasıl sağlanır bu toplumsal barış?

Rağmen beraber yaşamayı nasıl becereceğiz?

Köpek Kalbi bu sorulara bir cevap vermeyecek. Ancak tedirgin edici bu soruların kökenine bir bakış atmaya çalışacak. Ama bunu hicvederek, bükerek ve karanlık bir yerden gülünç bir hale getirerek, modern bir Frankenstein masalı olarak anlatmayı deneyecek. Umarım sorduğumuz o zor sorunun cevabını bulmamıza sol böğrü haşlanmış, ölmek üzere olan bu sokak köpeği biraz olsun yardımcı olabilir.

Onur DEMİRCAN
Yönetmen

Köpek Kalbi Üzerine Notlar

Mihail Bulgakov'un 1925 yılında kaleme aldığı Köpek Kalbi, yazarın en bilinen ve üzerine en çok tartışılan eserlerinden biridir. Yazıldığı dönemde sansüre uğrayan ve yasaklanan roman, Sovyetler Birliği'nde uzun yıllar basılamamış; ancak 1987 yılında, Stalin döneminin eleştirilmeye başlandığı ve Sovyet sisteminin çözülme sürecine girdiği bir zamanda yayımlanabilmiştir. Hemen ardından tiyatro ve sinemaya uyarlanan eser, 1980'lerin sonuna gelindiğinde popüler bir kültür ürününe dönüşmüştür.

Roman, beklenmedik sonuçlar doğuran bir deneye odaklanarak bilimin sınırları üzerine bir sorgulama gerçekleştirir. Tıpkı Mary Shelley'nin Frankenstein'ında olduğu gibi, Profesör Preobrajenski'nin doğanın sınırlarını zorlama çabası, beklenmedik ve yıkıcı sonuçlar doğurur. Profesör, bir sokak köpeği olan Şarik'e insan hipofiz bezi ve testisi nakleder, böylece Şarikov isminde yeni bir karakter ortaya çıkar. Bu deney, yalnızca bir biyolojik dönüşümü anlatmakla kalmaz, üst katmanda bilimin etik sorumluluğunu sorgularken, aynı zamanda bir güç dönüşümünü toplumsal sonuçlarıyla araştırır. Öyle ki yıllarca ezilen, sömürülen ve yoksulluk içinde yaşayan bir toplumsal kesimi sembolize eden köpek Şarik, eline güç geçtiğinde aynı tahakküm mekanizmalarını yeniden üretir.

Eserin yazıldığı yıllarda sansürlenmesinin en önemli nedenleri de bu toplumsal dönüşümü ve baskıcı yapıyı anlatan alegorik yapısı ve Sovyet rejiminin kurmaya çalıştığı yeni Sovyet insanı idealine yönelttiği eleştiridir. Yazılmasından bu yana 100 yıl geçen Köpek Kalbi, insan doğası ve insan olmanın anlamı üzerine derin sorgulamalarıyla güncelliğini koruyan çok katmanlı bir eser olmayı sürdürüyor.

GİŞE SAATLERİ

Oyun Günleri : 11.00 - 20.30 Diğer Günler : 11.00 - 18.00

İNDİRİMLİ BİLET

Gazilerin eş ve çocuklarına, engellilere, öğrencilere, 65 yaşını doldurmuş Türk vatandaşlarına, 40 adet ve üzerindeki toplu satışlarda ve halk günü olan perşembeleri bütün seyircilerimize indirim uygulanmaktadır.

ÜCRETSİZ BİLET

Şehitlerimizin 1. derece akrabaları ve gazilerimiz için geçerlidir.